

יולי 2022

TASC Insights

להפוך את הדאטה ללימונדה

מדוע כדאי לארגון לאמץ תפיסה של

Data as a Product

למרות הקביעה הנפוצה "מידע הוא הנפט החדש", פעמים רבות הגורמים העסקיים בארגון, שיכולים להפיק את מרבית התועלת המעשית מהדאטה, מתקשים לזהות את מלוא פוטנציאל הערך של הדאטה הארגוני עבורם בסיוע בקבלת החלטות.

תפיסת Data as a Product באה לסייע לצד העסקי בארגון לנצל את הדאטה לצרכיו. היא מאפשרת לייצר מוצרי דאטה אפקטיביים ורב-שימושיים המביאים ערך למשתמשיהם

לרוב, הפער טמון בכך שהדאטה מוגש לצרכניו העסקיים מתוך ראייה טכנית, המוכתבת על ידי האופן שבו המידע מנוהל במערכות התפעוליות, תהליכי העיבוד ו"צינורות השינוע" שלו. זאת בניגוד להנגשה מתוך ראייה עסקית של צרכי המשתמשים של אותו הדאטה והתאמת המענה עבורם.

בנוסף לכך, לרוב, תוצר הדאטה שמופק מותאם למשתמש ותסריט שימוש מסוימים. כך, בכל פעם מחדש יתבצע חילוך, עיבוד, היתוך והנגשה של הדאטה באופן פרטני עבור מזמין השרות, מתוך ראייה צרה ונקודתית, במקום לפתח מוצר סטנדרטי רב-שימושי וזמין שיכול בקלות לשרת משתמשים נוספים, או אף להזין תהליך או מוצר אחר.

מוצרי דאטה לדוגמה

היום קיימים בשוק מוצרי דאטה פופולריים רבים הבנויים על בסיס תפיסת Data as a Product, להלן מספר דוגמאות:

מאגר ידע ומידע מקצועי

לדוגמה, מאגר Jstore לאיתור מאמרים אקדמיים

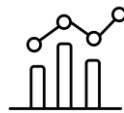
דשבורד

לדוגמה, דשבורד המציג אנליטיקס של תעבורת משתמשים באתר

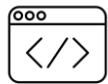
מנוע המלצות

לדוגמה, המלצות תוכן על בסיס התנהגות עבר של המשתמש, כגון Taboola המוטמע באתרי חדשות או המלצות המוזיקה ב-Spotify

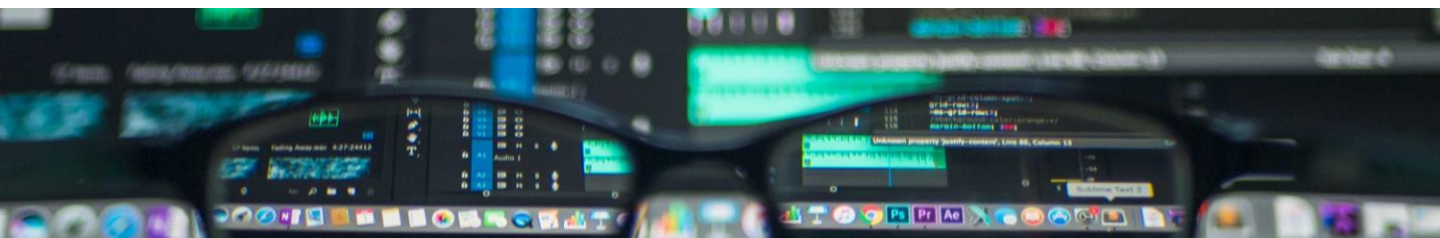
API (ממשק למפתחים)

למשל גוגל מפות מנגיש למפתחים API המאפשר המרה של קואורדינטות לכתובות

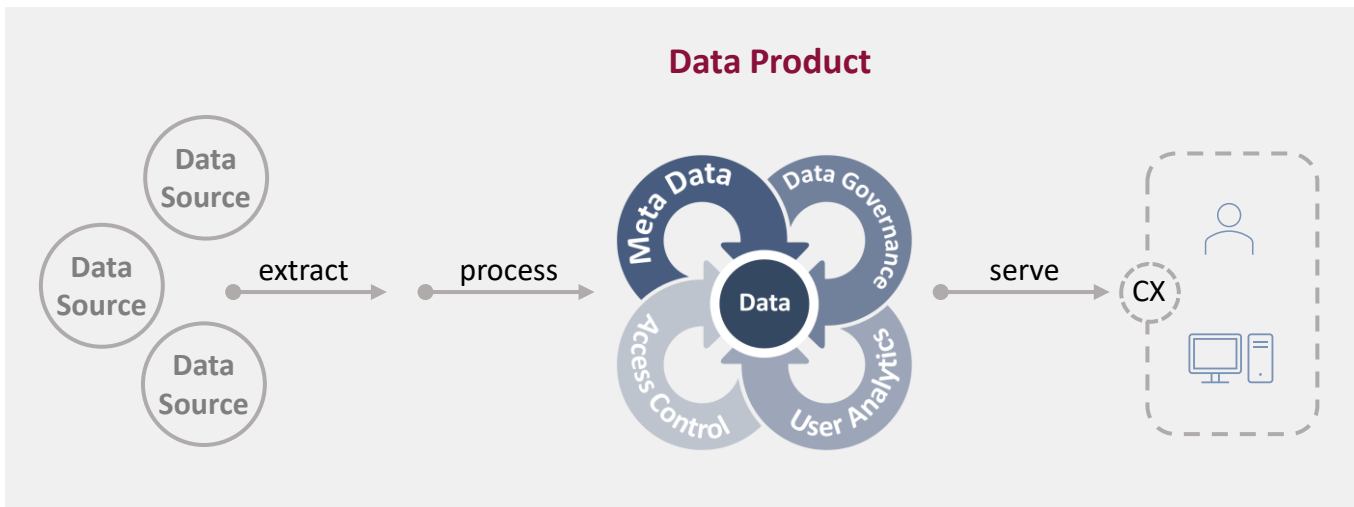
"מוצר דאטה הוא מוצר שייעודו העיקרי הינו שימוש בדאטה להשגת מטרתו העסקית"

DJ Patil -

ביצד לחשוב על דאטה כמוצר

מוצר הדאטה כולל לא רק את הנתונים עצמם, אלא גם את מה שמקיף אותם – תשתיות השינוע ממאגר הנתונים אל משתמש הקצה, שגרות העיבוד והאנליזה, נהלי המשילות וכו'. חשיבה על מוצר הדאטה כמכלול מאפשרת לנהל את כל היבטיו מתוך הצרכים והדרישות העסקיות ולא בראיה טכנית טהורה

מוצר הדאטה כולל בתוכו מספר תהליכים המתבצעים על הנתונים:

- הדאטה מחולץ ממקורות המידע השונים, פנימיים או חיצוניים
- לאחר מכן הדאטה יכול להישאר כמידע גולמי או לעבור מגוון תהליכי עיבוד, כגון: היתוך של מספר מקורות מידע, ניקוי, סטנדרטיזציה, הפעלת כלים אנליטיים וכו' לבסוף המידע מונגש למשתמש הקצה בפורמט הנבחר, בין אם כממשק למפתחים או אפליקציה למשתמש אנושי. הנגשת המידע מחייבת עיצוב של חוויית הלקוח בראיה רחבה

Extract, Process, Serve
חילוץ, עיבוד, הנגשה

מוצר הדאטה מורכב ממספר שכבות:

Access Control בקרת גישה	User Analytics ניטור השימוש	Data Governance משילות מידע	Meta Data מטה-דאטה ותיעוד
ניהול הרשאות ברמת המוצר על בסיס הגבלות גישה הנגזרות מצרכים עסקיים	איסוף נתוני השימוש חיוני להמשך פיתוח המוצר ומעקב אחרי תקינות מנגנון ההרשאות	אוסף של נהלים, סטנדרטים וכו' שמטרתם להבטיח שימוש יעיל במידע. משילות כוללת היבטים כגון תדירות עדכון, SLA, נהלי אבטחה ועוד	כלל המידע אודות המוצר, כגון הסבר אודות אופן השימוש, פירוט השדות והתוכן שלהם וכו'. הכרחי כדי לאפשר שימוש עצמאי במוצר

תהליך הגדרה ואפיון של מוצרי הדאטה כולל שלושה שלבים מרכזיים

מהנסיון של TASC

TASC ליוותה את אחת מהחברות הגדולות בישראל אשר עוסקת בהקמה וניהול של תשתיות תנועה. הגם שלחברה זו יש דאטה מגוון ועשיר על הנעשה בדרכים, היא עדיין לא ממצה את הערך העסקי המירבי שניתן להפיק מהנתונים.

כחלק מהתהליך, זיהינו עשרות שימושים מבוזרים הקיימים במידע, כאשר עבור כל אחד מהשימושים נדרש כיום תהליך פרטני של שליפה, עיבוד והנגשה של הדאטה בפורמט הספציפי הנדרש, באופן שאינו מאפשר שימוש חוזר באותו המידע לצרכים אחרים של משתמשים נוספים.

מטבע הדברים, בשל משאבים מוגבלים צורת עבודה כזו לא אפשרה לשרת את כלל המשתמשים הפוטנציאליים ולמצות את כלל השימושים האפשריים. הפתרון התמקד בהגדרת מוצרי דאטה סטנדרטיים ורב-שימושיים היכולים לתת מענה למגוון משתמשים.

על מנת לפתח מוצרי דאטה איכותיים, המותאמים לצורכי משתמש, יש לדבוק במספר עקרונות יסוד של פיתוח מוצר, הנשענים על מתודולוגיית הפיתוח האג'ילית:

פיתוח אג'ילי

פיתוח איטרטיבי ומתמשך, בסבבים קצרים ומהירים, תוך קשר רציף עם המשתמשים. השלבים כוללים העמדת מוצר בסיסי ורזה (MVP) להרצת נסיון, איסוף משוב ממשתמשים, התאמות ותיקונים וחוזר חלילה

המשתמש במרכז

אפיון אשר מתבסס על מחקר משתמשים ומיפוי צרכים, במטרה לתת מענה מיטבי לצרכים אלה לאור המטרות וסדרי העדיפויות העסקיים של הארגון. מוצר הדאטה יספק חווית לקוח אחודה, ויסתיר את מורכבות הארגון ותהליכי טיוב, עיבוד והיתוך מידע הנדרשים מאחורי הקלעים

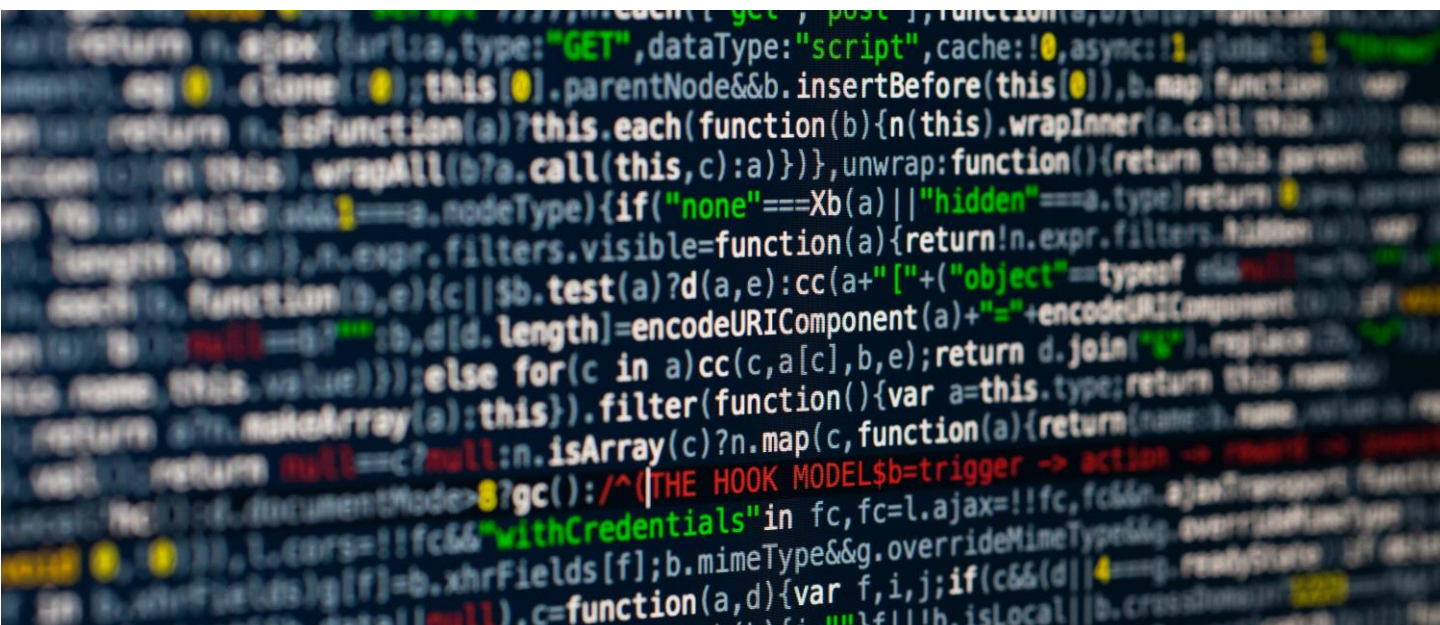
ניהול מחזור החיים של המוצר והקצאת משאבים שוטפת

מחזור החיים של המוצר משתרע מהאפיון, דרך הפיתוח, ההטמעה, תחזוקה, תמיכה, ועד להורדה והחלפה. יש לנהל את כלל השלבים הנ"ל, תוך בחינה שוטפת של התאמה לצרכי המשתמשים

פיתוח לאור צרכים עסקיים רחביים וראיה אסטרטגית

תכנון מוצרים סטנדרטיים ורב שימושיים בראייה רחבת מתכלת של צרכי המשתמשים השונים תוך ניהול תעדוף אסטרטגי, שיאפשר להמנע מפיתוח שירותים אד-הוק עבור צרכנים פרטניים

6 תכונות של מוצרי דאטה איכותיים

שמונת התכונות הבאות הן תכונות הכרחיות למוצרי דאטה שימושיים ואפקטיביים, בעלי חוויית לקוח מעולה, שהמשתמשים יאהבו:

<p>ניתן לגלות ולאתר את המוצר בקלות, לרוב באמצעות קטלוג מרכזי</p>	<p>Discoverable ניתן לאיתור</p>	
<p>יש לייצר שקיפות לגבי אמינות הנתונים, שלמותם, מקורם, ותהליכי העיבוד שעברו, כדי שהצרכנים יוכלו לסמוך על המוצר</p>	<p>Trustworthy אמין</p>	
<p>המוצר ניתן לשימוש במערכות וסביבות שונות ותואם לסטנדרטים גלובליים</p>	<p>Inter-operable מאפשר תאימות</p>	
<p>המוצר כולל תיעוד של הדאטה והסבר אודות דרכי השימוש בו על מנת לאפשר שימוש עצמי במוצר</p>	<p>Self-describing מתועד</p>	
<p>המוצר מאפשר שימושים מרובים למגוון משתמשים</p>	<p>Reusable רב-שימושי</p>	
<p>המוצר מאפשר הרחבה של הפעילות והיקף המשתמשים שהוא משרת בהתאם לצורך</p>	<p>Scalable יכולת גדילה</p>	
<p>הגישה למידע תנוהל ברמת המוצר וברמת בעלי תפקידים - Role Based Access Control</p>	<p>Secure מאובטח</p>	

חברת הייעוץ TASC צברה מומחיות ונסיון רב בבניית אסטרטגיות דאטה, אפיון מוצרי דאטה ודיגיטל, וניסוח תוכניות אסטרטגיות לטרנספורמציה דיגיטלית.
TASC תשמח להמשיך ולסייע לארגונים במיצוי ערך הדאטה הארגוני.

אילן שחורי - מנכ"ל חברת TASC ומוביל תחום האסטרטגיה והטכנולוגיה
Ilan.Schory@tasc-consulting.com

אלון פרמינגר – שותף, מוביל תחום Digital, Data & Product Strategy
Alon.Preminger@tasc-consulting.com

